

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

*Vaikų ir jaunimo
kultūrinio ugdymo koncepcija*

Švietimo aprūpinimo centras
Vilnius
2008

UDK 37.03
Va88

Leidinyje panaudotos M. K. Čiurlionio kūrinių reprodukcijos

Viršelyje Saulės pasveikinimas. 1906–1908

ISBN 978-9986-03-622-7

Laivas. 1906

VAIKŲ IR JAUNIMO KULTŪRINIO UGDYMO KONCEPCIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaikų ir jaunimo kultūrinio ugdymo koncepcijoje (toliau – Konceptija) aptariama mokinių kultūrinio ir meninio ugdymo sąveika, kultūrinio ugdymo raida, tradicijos, kultūrinių kompetencijų ugdymo nuostatos, kultūrinio ugdymo organizavimas, galimybės, perspektyvos.

2. Vienas pagrindinių Konceptijos tikslų – skatinti integruoti į ugdymą Lietuvos kultūros paveldą ir meno kultūrą.

3. Konceptijoje vartojamos sąvokos:

Kultūrinis ugdymas – asmens vertybinių nuostatų, plataus kultūrinio akiračio formavimas, komunikacinių, meninių gebėjimų, kūrybinės saviraiškos ugdymas, prigimtinės vaiko kultūros plėtra.

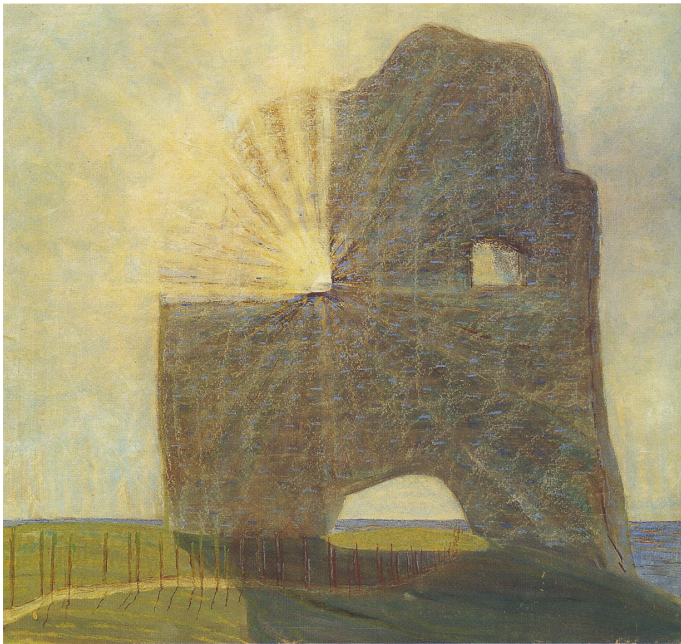
Meninis ugdymas – kultūrinis ir estetinis lavinimas, asmens kultūrinės raiškos ir įvairių meninių gebėjimų, prigimtinių talentų ir gabumų, asmens kūrybinių galių ugdymas.

Mokymosi kultūrinė aplinka – mokyklos bendruomenės kuriama kultūra, darniam vystymuisi, mokymuisi skirtų pastatų architektūrinė vieta, sveika, estetiška, kūrybišką darbą skatinanti aplinka, kūrybinės laboratorijos, dirbtuvės, studijos, kitos kūrybinei, kultūrinei veiklai ir poilsiui skirtos mokyklos erdvės – sporto aikštynai, sodai, parkai ir kt.

Kultūrinė asmens kompetencija – asmens gebėjimas suvokti ir vertinti kultūrinės realijas, dalyvauti kultūriniame gyvenime, puoselėti ir plėtoti kultūrinį paveldą, gebėjimas suvokti ir vertinti įvairias kultūros formas ir reiškinius.

Kūrybinė laboratorija, dirbtuvė, studija mokykloje – kabinetai, erdvės, patalpos, kuriose yra sudarytos sąlygos įvairiai mokinių meninės kūrybos raiškai, kūrybiniams eksperimentams, kur gali būti rengiami meniniai projektai, akcijos, koncertai, parodos.

4. Pagrindiniai dokumentai, kuriais remiasi Konceptija: Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, ratifikuota Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos ratifikavimo“ (Žin., 1995, Nr. 60-1501); Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymu (Žin., 2003, Nr. 119-5406); Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853); Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. X-923 „Dėl 2007 metų paskelbimo Vaikų kultūros metais“ (Žin., 2006, Nr. 133-5027); Vaiko gerovės valstybės politikos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. IX-1569 (Žin., 2003, Nr. 52-2316); Keturioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. X-767 (Žin., 2006, Nr. 102-3950); Nacionalinės darnaus vystymosi švietimo 2007–2015 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 2 d. nutarimu Nr. 1062 (Žin., 2007, Nr. 106-4348), priedo „Nacionalinės darnaus vystymosi švietimo 2007–2015 metų programos įgyvendinimo 2007–2010 metų priemonės“ 1.5 punktu; Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos 2006–2011 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. rugsėjo 21 d. nutarimu Nr. 926 (Žin., 2006, Nr. 102-3950); Gabių vaikų ir jaunimo ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. ISAK-258 (Žin., 2006, Nr. 22-719); Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (Žin., 2006, Nr. 4-115).

Praeitis. 1907

II. KULTŪRINIO IR MENINIO UGDYMO APŽVALGA

5. Lietuvoje kultūrinio ir meninio ugdymo nuostatos yra integruotos įvairiose ugdymo programose ir dokumentuose suvokiant, kad tai yra svarbi visavertės asmenybės ugdymo dalis, dažnai lemianti asmens kūrybingumą, komunikacinius gebėjimus, gebėjimus plėtoti turimas kompetencijas, pritaikyti įgytas žinias ir patirtį naujose gyvenimo situacijose.

6. Atsižvelgiant į naujus iššūkius, išskylančius mūsų visuomenei, kultūriniam ir meniniam ugdymui reikia skirti dar daugiau dėmesio, paremto šiuolaikinių kultūrinių, technologinių ir politinių tendencijų analizės rezultatais. Lietuvai tapus Europos Sąjungos (toliau – ES) nare, atsirado galimybių visavertiškai dalyvauti ir ES kultūriniame gyvenime, formuoti kultūrinį ir meninį ugdymą atsižvelgiant į ES šalių patirtį (kultūrinio paveldo išskėlimas, daugiakultūriai aspektai, kūrybinės industrijos, dėmesys praktinei kūrybinei veiklai: studijose, kabinetuose, laboratorijose ir kt., naujų technologijų diegimas ir aprūpinimas tam reikalingomis priemonėmis, įranga; visapusiškas meninių dalykų integravimas į kitų dalykų mokymą, taip pat į mokyklos kultūrinį gyvenimą, pavyzdžiui, socialinės dramos, kultūros paveldo globos projektai).

Siekiant išsaugoti savo šalies autentiškumą, tapatumą, savitumą, būtinas ypatingas dėmesys kultūrai, kultūriniam paveldui ir naujas požiūris į kultūrinį meninį ugdymą.

Kita vertus, globalizaciniai bendradarbiavimo iššūkiai formuoja poreikį dalyvauti viso pasaulio kultūros procesuose. Globalizaciniai ekonominio gyvenimo iššūkiai neišvengiamai didina konkurenciją; sėkmė lydės tas šalis, kurios remsis moderniomis technologijomis ir kūrybingais aukšto kultūrinio išsilavinimo žmonėmis.

7. Kultūrinis ir meninis ugdymas svarbus kaip sritis, galinti reikšmingai paveikti ne tik visapusišką asmenybės ugdymą, asmens kultūrinės kompetencijos plėtrą, bet turėti ir teigiamos įtakos švietimo sistemos procesams.

8. Mokymosi visą gyvenimą siekis gali būti sėkmingai įgyvendinamas ir plėtojamas sudarant vaikams, įskaitant tautinių mažumų grupes, neįgalius žmones, socialinės atskirties grupes, daugiau galimybių aktyviai dalyvauti kultūrinėje ir meninėje veikloje.

Žemaičių koplytstulpiai. 1909

III. KULTŪRINIO IR MENINIO UGDYMO TRADICIJA

9. Pedagogikos istorija teigia, kad kultūrinis ir meninis ugdymas nuo seno buvo suvokiamas pirmiausia kaip bendruomenės, tautos kultūrinio tapatumo išsaugojimo garantas. Daugelyje visuomenių kultūrinis ir meninis lavinimas suprantamas kaip svarbi sritis, būtina asmeninei kultūrai, kūrybingumui, visavertei asmenybei ugdyti. Kultūrinis ir meninis ugdymas Lietuvos švietimo sistemoje turi senas tradicijas, siekiančias Lietuvos mokyklos ištakas.

Kultūrinio ugdymo samprata skirtingose ugdymo filosofijose aptariama įvairiais lygmenimis ir aspektais. Lietuvoje kultūrinis ugdymas aptartas Antano Maceinos, Stasio Šalkauskio, Jono Laužiko, Žibarto Jackūno, Meilės Lukšienės ir kitų pedagogų, filosofų darbuose.

10. Per pastarąjį šimtmetį kultūriniam ir meniniam ugdymui Lietuvos švietimo sistemoje buvo skiriama palyginti daug dėmesio nepriklausomybės sąlygomis ir kur kas mažiau okupacijos laikotarpiais. 1918–1940 m. kultūrinį ir meninį ugdymą Lietuvoje plėtojo įvairios mokinių ir jaunimo organizacijos (ateitininkų, pavasarininkų, skautų, jaunųjų ūkininkų ir kt.), visuomenės iniciatyva buvo vykdomi kultūriniai projektai.

11. Neformaliajame švietime kultūrinis ir meninis ugdymas plėtojamas meno mokyklose, kultūros įstaigose, centruose, klubuose, neformaliojo švietimo veikloje. Dabartinės kultūrinio ir meninio ugdymo sąlygas praplėtė ir įvairios naujos neformaliojo švietimo formos, nevyriausybinių organizacijų veikla, platesnės kultūrinių ryšių galimybės ir kt.

Reikšmingos įtakos kultūrinio ir meninio ugdymo sklaidai turi tradiciniai kultūriniai ir meniniai projektai, kuriuose dalyvauja didžioji dalis bendrojo lavinimo sistemoje besimokančio jaunimo. Tai mokinių dainų šventės, konkursas „Dainų dainelė“, vaikų ir jaunimo teatro festivaliai, įvairūs mokinių meninės kūrybos konkursai.

12. Lietuvoje 2007-ieji paskelbti Vaikų kultūros metais. Vaikų ir jaunimo meninė kultūra plėtojama formaliajame ir neformaliajame švietime bei vietos bendruomenėse. Šį procesą organizuoja mokykla, kitos švietimo, kultūros įstaigos, įvairios asociacijos, kultūros ir meno darbuotojai.

13. Vaikų ir jaunimo meninę kultūrą sudaro:

13.1. suaugusiųjų kuriama meninė kultūra vaikams: meninė kūryba – dailės, dramos, literatūros, muzikos, medijos, kino meno ir kt. kūriniai. Ekspozicijos ir vykdomi projektai muziejuose, meno galerijose, bibliotekose, kultūros centruose. Kūryba pristatoma televizijoje, periodinėje spaudoje, kompiuterinėje aplinkoje, reklamoje. Suaugusiųjų kuriama kultūrinė aplinka – visuomeninės įstaigos, bažnyčios, žaidimų ir sporto aikštelės, įvairios viešosios erdvės, kaip antai parkai, skverai ir kt.; vaikams kuriama produkcija: žaislai, drabužiai;

13.2. meninė kultūra, kurią suaugusieji kuria kartu su vaikais: specialiai laisvalaikio veikla, sporto, meno šventės, kūrybinės dirbtuvės, įvairūs kultūriniai projektai;

13.3. vaikų kuriamos įvairios meninės kultūros formos: vaikų kuriama meninė kultūra – dailės, literatūros, muzikos kūryba; žaidimų kultūra – tradicinė ir autentiška, pasakų sekimas, skaičiuotės, dainos, mįslės, ritmiški garsai; komunikacinė vaiko kultūra: išraiškos, mimikos ir kt.

Kalnai. 1905

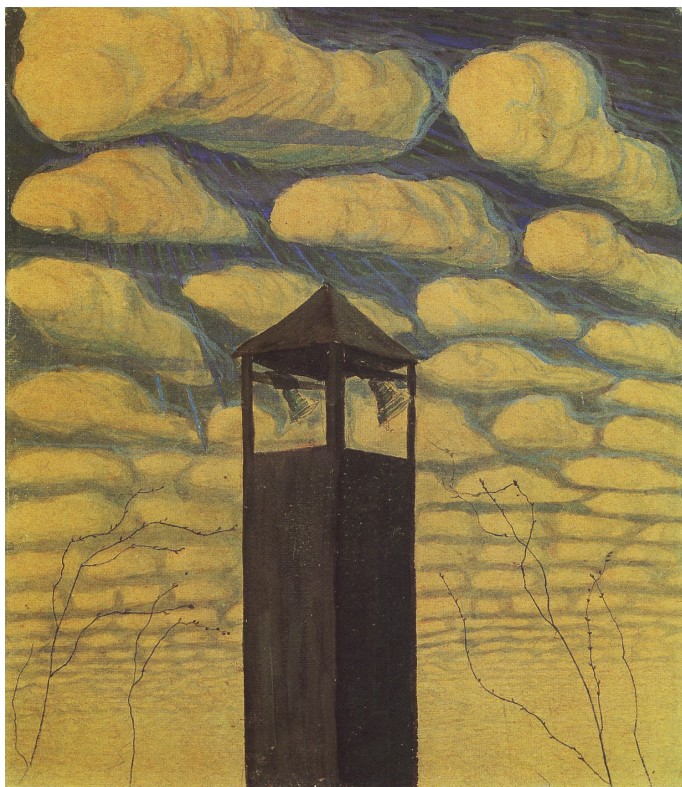
IV. KULTŪRINIŲ IR MENINIŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMO NUOSTATOS

14. Kultūrinis ugdymas vyksta bendrojo lavinimo procese, plėtojamas mokyklos bendruomenės gyvenime. Kultūrinės asmens kompetencijos yra ypač reikšmingos plėtojant integruotą ir projektų mokymą, tai teikia galimybių atskleisti asmens gebėjimus, ugdyti kultūrinę asmens komunikaciją. Kultūrinio ugdymo nuostatos ir pasiekimai, kultūrinės komunikacijos gebėjimai, kultūrinė inteligencija yra svarbūs sėkmingam pedagogų darbui, tinkamoms metodikoms taikyti, ugdytinių mokymosi sėkmei užtikrinti, mokymosi motyvacijai didinti ir integraciniams gebėjimams ugdyti.

15. Kultūrinė ir meninė raiška plėtoja įvairius asmens komunikacinius gebėjimus, o tai savo ruožtu padeda lengviau įsiminti mokomąją medžiagą ir tobulina mokymosi bei saviugdą procesą.

16. Kultūrinės ir meninės kūrybos gebėjimai teikia daugiau galimybių jaunuoliams sėkmingai integruotis į visuomenę.

17. Kultūrinio ugdymo samprata ir nuostatos aptariamos visų mokomųjų dalykų vadovėliuose: atskleidžiamas dalyko ir kultūrinio ugdymo sąlytis įvairiais lygmenimis, bendrakultūre konkretaus dalyko plotmė ir įtaka edukaciniam procesui.

Pavasaris. 1907-1908. I

V. PEDAGOGŲ KULTŪRINIŲ IR MENINIŲ KOMPETENCIJŲ PLĖTOTĖ

18. Rengiant būsimuosius pedagogus daugiau dėmesio skiriama kultūrinei ir meninei veiklai pedagogus rengiančiose aukštosiose mokyklose ir kolegijose ne vien būsimiesiems meno dalykų pedagogams.

19. Organizuojamos kultūrinių studijų programos mokytojų tobulinimosi kursuose, sudaromos sąlygos mokytojų savišvietai, kultūrinei veiklai ir pažinimui mokyklos bendruomenėje.

20. Pedagogai yra visą gyvenimą besimokančių žmonių bendruomenė. Pasirinkusieji šią profesiją turi nuolat atnaujinti dalykines žinias, dalyvauti kultūriniame ir politiniame visuomenės gyvenime, vietos bendruomenės veikloje, taip pat įvairiapusiškai plėsti savo akiratį. Mokykla tam turėtų sudaryti palankias sąlygas. Mokytojo gebėjimas dalyvauti kultūriniame gyvenime praturtina jo kompetencijas, turi tiesioginės įtakos profesinei veiklai. Plačių kultūrinių interesų pedagogai greičiau suranda ir savo darbe pritaiko šiuolaikines pedagogines ir kultūrinės naujoves, taiko integruotą mokymą. Mokiniai tokius pedagogus pastebi, išskiria, tai didina šių mokytojų autoritetą. Mokytojas, turintis platų kultūrinį akiratį, imponuoja šiuolaikiškai mąstančiam jaunimui, teikia papildomų šio mokytojo dėstomo dalyko mokymosi motyvacijų. Toks mokytojas savo asmeninių pavyzdžių patvirtina mokymosi visą gyvenimą privalumus ir kuria besimokančiam jaunimui aktyvios, pilietiškos ir patriotiškos angažuotos asmenybės įvaizdį. Kultūrinis mokytojo aktyvumas ir akiračio platumas yra ne mažiau būtini nei profesinė, dalykinė patirtis ir žinios.

Pasaulio sutvėrimas. 1905–1906. VII

VI. KULTŪRINIO IR MENINIO UGDYMO SĄVEIKA IR MOKOMŲJŲ DALYKŲ INTEGRACIJA

21. Mokyklose, kurios skiria daugiau dėmesio kultūriniam ir meniniam ugdymui, aktyviai kūrybinei ir praktinei mokinių veiklai, išauga mokymosi motyvacija, pagerėja psichologinė mokymosi aplinka, sustiprėja bendruomeniniai ryšiai. Mokiniai kur kas geriau įsima įvairių dalykų mokomąją medžiagą, tampa patrauklesnis pats mokymosi procesas, atsiranda papildomų sąlyčio taškų su realiu gyvenimu ir kultūrine aplinka.

22. Kultūrinio ir meninio ugdymo integracija bendrajame lavinime.

Kultūrinis ir meninis ugdymas mokymosi procese vykdomas ne tik meninio ugdymo dalykų pamokose, bet ir integruojamas įvairiais lygmenimis su kitais dalykais:

- iškeliant kiekvieno dalyko kultūrinius aspektus ir sąveiką;
- integruojant įvairių dalykų turinį mokymosi procese;
- vykdant projektus.

23. Kultūrinės nuostatos ir kompetencijos ugdomos bendrojo lavinimo procese:

- mokant meninio ugdymo dalykų;
- visų kitų dalykų mokymo procese;
- integruojant įvairių dalykų turinį;
- projektiniame ugdyme;
- organizuojant popamokinę veiklą;
- organizuojant mokyklos bendruomenės kultūrinį gyvenimą;
- organizuojant pažintinę veiklą.

24. Kultūrinis ir meninis ugdymas formuoja teigiamą nuostatą į mokymosi procesą, sukuria papildomas mokymosi motyvacijas, kurios yra ilgalaikės, skatina mokytis visą gyvenimą.

25. Kultūrinis ir meninis ugdymas vyksta ugdymo procese ir netiesiogiai:

mokymo procesą vykdant tam skirtose profesionaliai įrengtoje aplinkoje;

formuojant kūrybingą, kultūriškai angažuotą bendruomenę;

aktualizuojant mokinių kūrybingumą, smalsumą, skatinant aktyvų plėtrą.

26. Kultūrinis ir meninis ugdymas vyksta ir po pamokų, ir visuomeninėje, kultūrinėje mokinių veikloje:

popamokinėje veikloje tradiciškai ir plačiau integruojami įvairūs dalykai, atsižvelgiama į papildomus kultūrinius mokinio interesus ir gebėjimus. Tai skatina mokymosi motyvaciją ir suteikia papildomų įgūdžių ir žinių;

visuomeninė ir kultūrinė mokinių veikla mokykloje natūraliai integruoja kultūrinę ir meninę raišką. Siektina, kad šio pobūdžio veiklai mokyklose būtų sudaromos geresnės sąlygos;

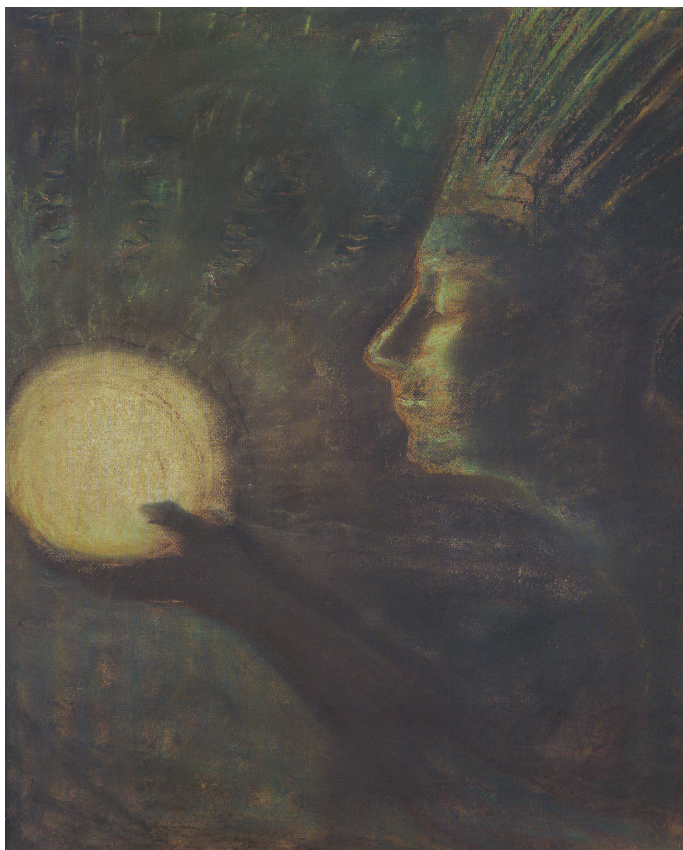
popamokiniame mokinių ugdyme neformaliojo švietimo procese dalyvauja meno kūrėjai.

27. Kultūrinis ir meninis ugdymas neformaliajame švietime:

neformaliajame švietime ypač svarbios kultūrinio ir meninio ugdymo mokyklos, studijos ir kitos mokymo formos, mokinių tėvai savo iniciatyva nori papildomai švietimo savo vaikus šiose srityse.

Formaliojo ir neformaliojo švietimo sritys sąveikauja, tam pasitelkiama neformaliojo ugdymo pedagogų patirtis ir jų mokymo bazė, rengiami bendri meniniai projektai.

28. Kultūrinis ir meninis ugdymas vykdomas organizuojant mokinių vasaros poilsį ir pažintinį kultūrinį turizmą. Panaudojamos visos galimybės supažindinant mokinius su šalies kultūriniu paveldu; organizuojamos kūrybinės stovyklos, plenerai, pažintinės ekskursijos ir kt. tiek mokiniams, tiek jų mokytojams.

Bičiūlytė. 1906–1907

VII. BENDRADARBIAVIMAS KULTŪRINIAME UGDYME

29. Jaunuomenės kultūriniam lygiui ir jos nuostatoms įtakos turi ne tik formalusis ir neformalusis švietimas, bet ir visuomenės gyvenimas, tradicijos, aplinka, pasaulinės kultūrinės sąveikos procesai. Kultūrinis ugdymas, kultūrinių nuostatų formavimas vyksta visose visuomenės, šalies kultūrinės raiškos srityse. Prie šių procesų prisideda šeima, mokykla kaip kultūrinė bendruomenė, menininkai profesionalai ar jų kolektyvai, visuomeninės organizacijos, religinės bendruomenės, politinės organizacijos ir kt.

30. Bendradarbiavimas kultūriniame ir meniniame ugdyme galimas įvairiais lygmenimis, įvairiose šalies kultūrinio gyvenimo srityse. Skatintina vykdyti edukacinius projektus kartu su kultūros įstaigomis, profesionaliais meno kolektyvais.

31. Bendradarbiavimo erdvės:

31. 1. Visuomenės informavimo priemonių erdvė:

periodinė spauda;

radijas ir televizija;

reklama.

31. 2. Visuomenės kultūrinio gyvenimo erdvė:

religinių bendruomenių veikla;

visuomeninių organizacijų organizuojami kultūriniai renginiai;

visuomeninė erdvė, visuomeninės paskirties objektai (aikštės, parkai, skverai, skulptūriniai objektai ir kt.);

kultūrinis ir pažintinis turizmas Lietuvoje;

knygų leidyba.

31. 3. Šeimos gyvenimas:

edukacinės šeimos tradicijos, gebėjimai;

kultūrinės nuostatos, motyvacija;
gyvenamoji aplinka, buitis.

31. 4. Tarptautinė kultūrinė sąveika:

tarptautinės kultūrinės organizacijos ir fondai;

kultūriniai mainai;

tikslingai skleidžiama kitų šalių patirtis;

kultūrinis ir pažintinis turizmas užsienio šalyse.

31. 5. Dabartinė sparčiai kintanti ekonominė ir kultūrinė situacija turi įtakos vaikų ir jaunimo socialinei ir kultūrinei atskirčiai. Į mūsų visuomenę besiskverbianti įvairi kultūrinė patirtis irgi veikia tradicinės kultūros raidą. Siekiant kultūrinio ugdymo sąveikos darnos būtina tirti vykstančius pokyčius ir tobulinti valdymą.

Miestas. Preliudas. 1908–1909

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Tikėtina, kad įgyvendinus Konceptiją kultūrinio ir meninio ugdymo plėtra naujomis sąlygomis:

32.1. darys teigiamą poveikį:

32.1.1. aktualioms dabarties švietimo problemoms: mokymosi motyvacijai, lankomumui, šeimos ir bendruomenės dalyvavimui ugdyme;

32.1.2. mokinių asmeniniam gyvenimui;

32.1.3. pilietiniam ir tautiniam ugdymui;

32.2. kultūrinis ir meninis ugdymas padės:

32.2.1. spręsti išskylančias šeimos ir socialinės sanglaudos problemas;

32.2.2. orientuotis šiuolaikinėje įvairialypėje kultūroje, formuoti asmenines vertybines nuostatas;

32.2.3. stiprinti mokyklos bendruomenę;

32.3. kultūrinis ir meninis ugdymas skatins kūrybines mokymo naujoves, nuolatinį mokyklos ugdymo procesų atsinaujinimą, skatins taikyti kūrybinius metodus ugdymo procese, didins mokymosi ir mokymo prestižą visuomenėje;

32.4. bus sukurta valstybės ir savivaldybių kultūros, švietimo įstaigų vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos veiklos sistema, apimanti Lietuvos regionus, kaimo vietas;

32.5. bus sudarytos palankios sąlygos valstybės, savivaldybių kultūros, švietimo įstaigoms, nevyriausybiniams organizacijoms, kultūros ir meno kūrėjams aktyviai dalyvauti vaikų ir jaunimo kultūrinio ir meninio ugdymo procese;

32.6. bus parengtas kultūrinio ir meninio ugdymo gerosios patirties žemėlapis ir vykdoma tos patirties sklaida;

32.7. gerės vaikų ir jaunimo kultūrinė ir meninė veikla, ypač regionuose, kaime, labiau siejant formalųjį ir neformalųjį švietimą, stiprinant kultūros įstaigų bendradarbiavimą, pasitelkiant neformaliojo švietimo pedagogų ir kultūros darbuotojų patirtį ir jų mokymo bazę.

33. Konceptijos įgyvendinimas siejamas su formaliojo ir neformaliojo švietimo, darnaus vystymosi, mokymosi visą gyvenimą programomis.

34. Numatomi šie Konceptijos įgyvendinimo etapai:

34.1. parengti Vaikų ir jaunimo kultūrinio ugdymo konceptijos įgyvendinimo ilgametį priemonių planą, kuriame būtų numatyta:

34.1.1. vykdyti Konceptijos sklaidą, siekiant plataus diskurso kultūrinio ir meninio ugdymo klausimais įvairiais švietimo lygmenimis;

34.1.2. sudaryti nuolat veikiančią Vaikų kultūrinio ir meninio ugdymo raidos ekspertų tarybą;

34.1.3. inicijuoti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programas, būtinas Konceptijoje numatytam tikslui įgyvendinti;

34.1.4. siekti, kad būtų sukurtas mechanizmas neformaliajame švietime įgytoms kompetencijoms pripažinti;

34.1.5. siekti, kad turintys kūrybinio darbo patirties menininkai galėtų mokyti meno dalykų išklausę pedagoginių ir psichologinių žinių kursą.

34.1.6. sudaryti sąlygas ir siekti, kad kultūrinį meninį ugdymą formaliajame ir neformaliajame švietime galėtų remti privatus verslas, fondai, būtų surasta papildomų rėmimo formų.

VAIKŲ IR JAUNIMO KULTŪRINIO UGDYMO KONCEPCIJA

2008-03-14. Tiražas 2000 egz.

Išleido Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras,

Geležinio Vilko g. 12, LT-01112 Vilnius

Spausdino UAB „Petro ofsetas“, Žalgirio g. 90, LT-09303 Vilnius